

NU OP VROUW.NL
Hoeks in Hollywood

OOK OP VROUW.NL
Help! Wintertijd...

AUTOBIOGRAFISCH BOEK VAN MARION BLOEM OVER VERLIES

'Ik ben niet bang voor de dood'

Marion Bloem is 'pas' 66, maar toch bereidt ze zich al langzaam voor op haar schrijverspensioen. Voortaan vloeien er geen romans meer uit haar pen, maar louter nog autobiografische boeken. Er is immers nog zo veel dat ze wil doorgeven, voor haar herinneringen vertroebelen. En aangezien de schrijfster wars is van clichés, begint ze haar autobiografische reeks niet bij het begin, maar bij het einde: de dood van haar zus. *Een teken van leven* verschijnt morgen.

door **Marion van Es**

Ze had nog nooit eerder een *writer's block* gehad. Maar vanaf het moment dat Marion Bloem ongeneeslijk ziek was, lukte het haar niet meer om te schrijven. Ze was al op drie-kwart van een boek, maar kreeg opeens geen letter meer op papier. „Emotie-neel kon ik het niet meer aan om gezellige herinneringen op te halen aan mijn jeugd. Elke dag opnieuw probeerde ik het, maar zelfs bij het openen van het document op mijn computer voelde ik al weerzin”, vertelt ze. „Alsof je verplicht moet

eten, terwijl je écht geen trek hebt.”

Rouw duurt ongeveer een jaar”, hadden anderen haar verteld. „Maar het was voor mij geen optie om een jaar niet te schrijven, ik ben iemand die zich continu moet uiten”, zegt Bloem. „Op een dag kreeg ik het inzicht: ik wilde wel schrijven over mijn zus, maar ik wist gewoon niet waar ik moest beginnen. Het onderwerp, de dood, was te groot. Het omvatte immers ook het leven, het één bestaat niet zonder het ander. Om verder te kunnen met leven, was het dus voor mij noodzaak om over dit onderwerp te

'Zorg dat je altijd afscheid neemt'

schrijven. En niet alleen over mijn zus; ik moest terug naar mijn allereerste confrontatie met verlies.”

Terwijl ze herinneringen ophaalde aan haar jeugdvriendinnetje Vanny, die overleed toen Bloem 13 was, besepte ze dat ze dit verlies nooit goed had verwerkt.

„Veel kinderen weten niet hoe ze moeten rouwen. Hoewel ik genoeg aandacht kreeg van mijn familie, zocht ik bewust de eenzaamheid op en werd ik depressief. Kinderen zijn geneigd te denken dat ze zelf de oorzaak zijn als er iets naars gebeurt, zoals een scheiding. Zo dacht ik dat het mijn schuld was dat Vanny overleed. Zeker toen later ook mijn neefje stierf. Net als met Vanny, had ik met hem ook ooit eens in één bed geslapen. Iedereen die bij mij in bed stapte, liet schijnbaar het leven.”

Ook na de dood van Joyce in mei vorig jaar, kampte ze weer met een schuldgevoel. „Toen we hoorden dat ze voor de derde keer kanker had, wisten we al dat ze niet langer dan een jaar zou hebben. Zelf geloofde Joyce dat het er minstens zeven zouden worden. Ze wilde zo graag, zat nog vol plannen en ideeën voor kunstprojecten. Voor mij was die wil om te leven minder urgent. Begrijp me niet verkeerd, ik ben blij dat ik er nog ben. Maar ik heb ook het gevoel dat ik het uiterste eruit heb gehaald. Ik heb altijd intens geleefd, er zijn geen dingen meer die ik per se nog wil doen. Daarom dacht ik: was het niet eerlijker geweest als ik...”

Dankbaar

Ze is niet bang voor de dood, zegt ze stellig. „Wel voor de pijn die je misschien voelt, maar het 'verdwijnen' accepteer ik volledig.” Ooit was ze er al heel dichtbij, schrijft ze in *Een teken van leven*. Na een ernstige aanval van cholera in India, zweefde ze op het randje. „Dat was eigenlijk heel mooi en aangenaam, ik voelde mezelf steeds dieper wegzakken. Ik ben dankbaar dat ik dat weet, daardoor is het minder erg.”

Kan ze haar eigen sterfelijkheid beter aanvaarden dan die van haar dierbaren? Bloems moeder lijdt al jaren aan dementie en haar man Ivan Wolffers heeft sinds 2002 prostaatkanker. De schrijfster knikt bedachtzaam. „Mijn moeder ben ik voor een deel al kwijt. Alzheimer is een heel langzame vorm van sterven, dat is ook heel zwaar. Maar Ivan... ik weet niet wat er van mij overblijft als hij er niet meer is. Mijn zus heeft al zo veel meegenomen.”

Eeuwig leven

„Toen Ivan ziek werd, ben ik onbewust meteen begonnen met rouwen”, vervolgt ze. „Als je verliefd bent, wil je samen het eeuwige leven hebben. Ik wilde zo veel mogelijk samen zijn, want er zou een dag komen dat dat niet meer kon. Achteraf gezien was dat veel te vroeg. Ik rouwde immers niet om mijn zus, en toch is zij er nu al niet meer en Ivan nog wel. We weten zeker dat Ivan niet lang meer heeft, maar ik kan óók op vakantie een kokosnoot op mijn hoofd krijgen. Als er iets is wat ik met dit boek wil doorgeven, is dat het besef dat het zo afgelopen kan zijn.”

En hoe zwaar dat voor

sommige mensen ook klinkt, voor Bloem werkt dat besef juist bevrijdend, legt ze uit. „Door de jaren heen heb ik geleerd dat we het niet voor het zeggen hebben. Ieder mens heeft een weg, en voor sommigen is dat een korte weg. Natuurlijk zou geen enkele ouder een kind moeten verliezen. Erger dan dat, kan niet. Hoewel mijn zoon er nog is, kan ik me daar wel in inleven. Tot zijn vierde heb ik niet geweten of ik hem zou behouden. Kaja had een zeldzame hartaandoening en was door de artsen al bijna opgegeven. Maar juist voor degene die je verliest, moet je er het beste van proberen te maken. Anders is het leven helemaal zinloos.”

Omhelzen

Door de ziekten van haar

Marion met echtgenoot Ivan Wolffers die prostaatkanker heeft. FOTO HOLLANDE HOOGTE / FOTOPERSBURO EDWIN JANSSEN

124 pagina's wegdromen!

VOOR MAAR
€4,95

Nu in de winkel!

De nieuwe *VROUW Glossy*.

LEES ELKE WEEK PRIVÉ

PROFITEER NU VAN EEN KORTING TOT WEL 54%!

DE NUMMER ÉÉN IN SHOWBIZZ EN ENTERTAINMENT
ELKE WEEK PRIVÉ OP DE DEURMAT

VANAF
5,50
PER MAAND

PRIVÉ

GA NAAR WWW.PRIVE.NL/START

COLUMN

PSYCHOLOOG
JEFFREY WIJNBERG

Houden van

Gemakkelijk is het om te zeggen dat je van belegen kaas houdt; of van autorijden of van kleuren voor volwassene. Ook is het niet zo moeilijk voor mensen om te zeggen dat ze van hun kinderen houden. Maar vraagt de vrouw aan haar man of hij van haar houdt, dan zal hij zich meer dan eens voor het blok gezet voelen. Nu is het uitspreken van liefde voor elkaar ontegenzeggelijk heel belangrijk. Daarom is het des te opvallender hoe weinig dit gebeurt. En als de één aan de ander vraagt of het nog wel goed zit met de liefde, dan is een ongemakkelijk gesprek aanstaande. Overigens zullen de meeste partners zich er snel vanaf willen maken met een 'zeker wel' een 'hoezo niet' of een 'dat spreekt toch vanzelf'. Dit moet dan wel met enige overtuiging gebeuren, anders zijn alsnog de rapen gaar. Vragen om de liefde van de ander is daarom zo lastig, omdat daarmee de vrager zich afhankelijk opstelt, dikwijls met een emotionele lading die zegt: 'Zeg dat je van me houdt anders spring ik voor de trein'. Nou ja, dat is misschien wat overdreven. Maar feit is wel dat mensen allergisch reageren als er om liefde wordt gebedeld. Nu kun je natuurlijk als eerste beginnen en gewoon zeggen: 'Zeg schat, weet je dat ik van je houd'; om het

Vragen om liefde van een ander, is lastig

daarbij dan als gevoelsuiting te laten. Maar de meeste mensen zullen toch met hun liefdesbetooging willen testen of er voldoende wederkerigheid aanwezig is. Het antwoord is daarmee van cruciaal belang. Zegt de ander: 'Ik ook van jou', dan is misschien daarmee de kous wel af, behalve als de uitspraak te snel gegeven wordt omdat dan de indruk gewekt kan worden dat er niet echt diep over nagedacht is. Wordt er te lang nagedacht over het antwoord, dan is het ook niet goed; vooral omdat het dan net lijkt alsof er te veel twijfel moet worden overwonnen. Op het 'ik hou van jou' kan natuurlijk ook gereageerd worden met: 'Ja, dat weet ik' of: 'Dat is je geraden ook' en: 'Dat is ook de bedoeling'. Dat is een antwoord dat lekker veel onzekerheid bij de ander kan oproepen en is een mooi vrouwelijk wapen om de man bij de les te houden. Verontrustende reacties op 'ik hou van je' zijn: 'Niets van gemerkt' of 'Waar ben je op uit' en 'Heb je het moeilijk of zo'. Probleem is in ieder geval dat partner-liefde zoveel mooie en lelijke gezichten heeft dat 'ik hou van je' gewoon niet de lading dekt. Tegelijkertijd kan wel met zekerheid gezegd worden dat een liefdesrelatie in zwaar weer komt wanneer één van de twee nadrukkelijk zegt: 'Ik weet soms niet meer wat houden van eigenlijk inhoudt'. Het beslissende einde is dan meestal: 'Het gevoel is gewoon weg'.

J.WIJNBERG@HOME.NL
WWW.PSYCHOLOOGWIJNBERG.NL